

TUẦN 14

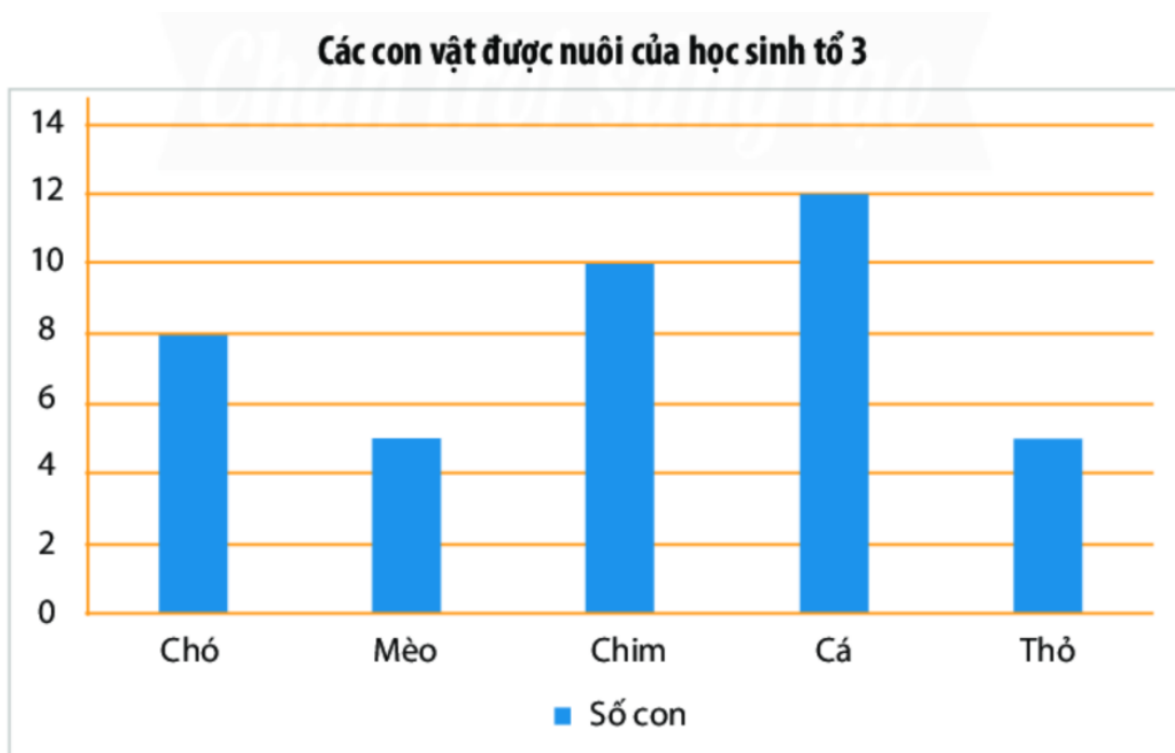
BÀI 4: BIỂU ĐỒ CỘT – BIỂU ĐỒ CỘT KÉP (2 tiết)

I. LÝ THUYẾT

1. Ôn tập biểu đồ cột

- Biểu đồ cột: Là biểu đồ biểu diễn dữ liệu vẽ các cột không đổi, cách đều nhau và có chiều cao đại diện cho số liệu đã cho.

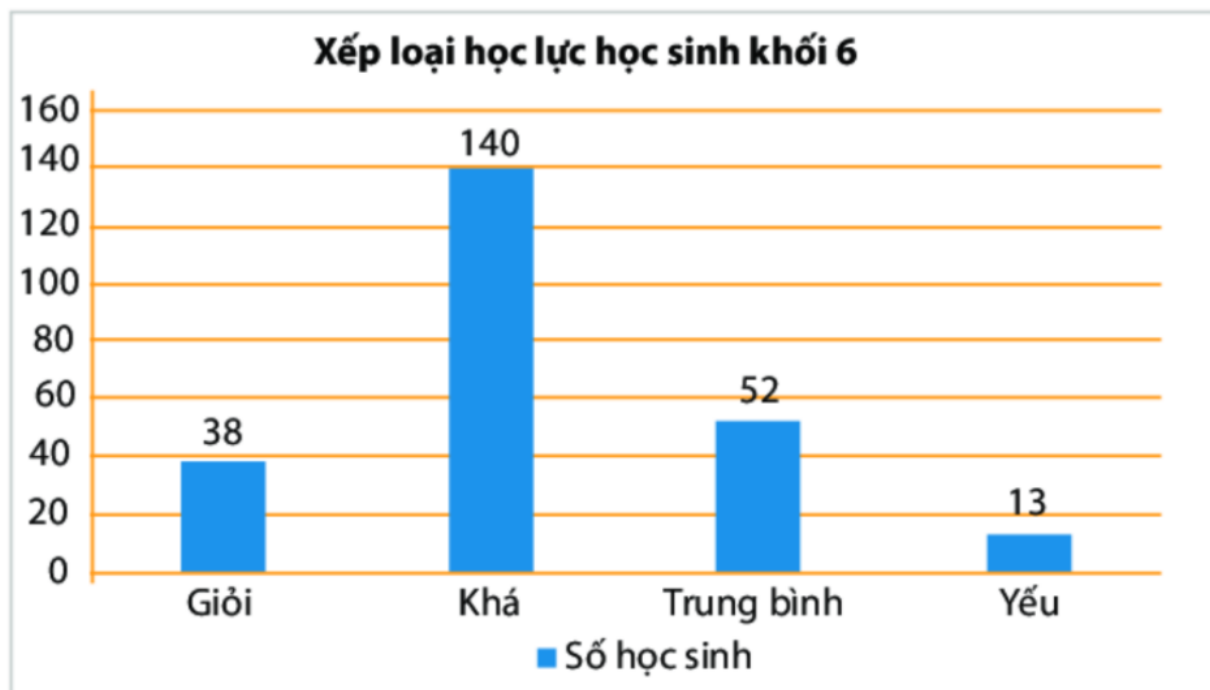
- Ví dụ:

2. Đọc biểu đồ cột

- Khi đọc biểu đồ cột, ta nhìn theo một trục để đọc danh sách các đối tượng thống kê và nhìn theo trục còn lại để đọc số liệu thống kê tương ứng với các đối tượng đó (cần lưu ý thang đo của trục số liệu khi đọc các số liệu).

- Ví dụ: Biểu đồ cột dưới đây cho biết thông tin về kết quả học lực của học sinh khối 6 trường THCS Quang Trung

+ Học sinh khối 6 trường THCS Quang Trung xếp loại lực khá đông nhất. (140 học sinh)

+ Trường THCS Quang Trung có 178 học sinh khối 6 có xếp loại học lực trên trung bình.

Trong đó: Có 38 học sinh giỏi và 140 học sinh khá

3. Vẽ biểu đồ cột

- Bước 1: Vẽ hai trục ngang và dọc vuông góc với nhau:

+ Trục ngang. Ghi danh sách đối tượng thống kê.

+ Trục dọc: Chọn khoảng chia thích hợp với dữ liệu và ghi số ở các vạch chia.

- Bước 2 : Tại vị trí các đối tượng trên trục ngang, vẽ những cột hình chữ nhật:

+ Cách đều nhau;

+ Có cùng chiều rộng;

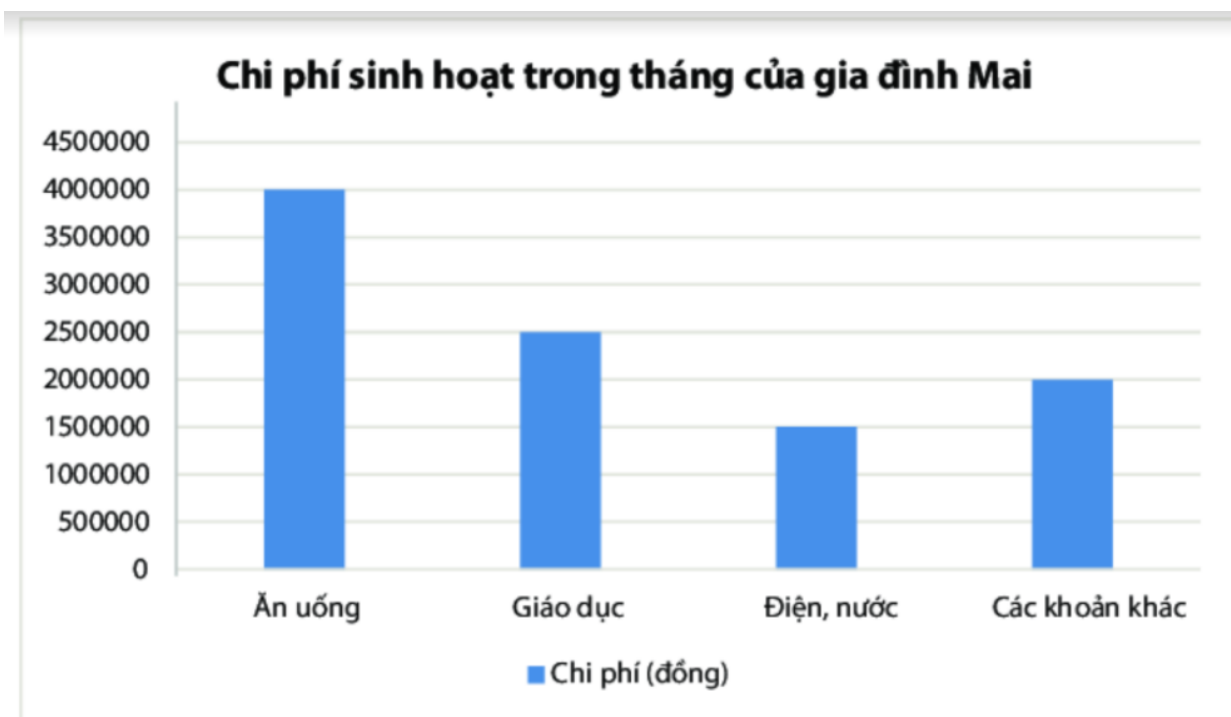
+ Có chiều cao thể hiện số liệu của các đối tượng, tương ứng với khoảng chia trên trục dọc.

- Bước 3: Hoàn thiện biểu đồ:

- + Ghi tên biểu đồ.
- + Ghi tên các trục và ghi số liệu tương ứng trên mỗi cột (nếu cần).
- Ví dụ: Từ bảng số liệu chi phí sinh hoạt trong một tháng của gia đình bạn Mai:

Mục chi tiêu	Chi phí (đồng)
Ăn uống	4 000 000
Giáo dục	2 500 000
Điện, nước	1 500 000
Các khoản khác	2 000 000

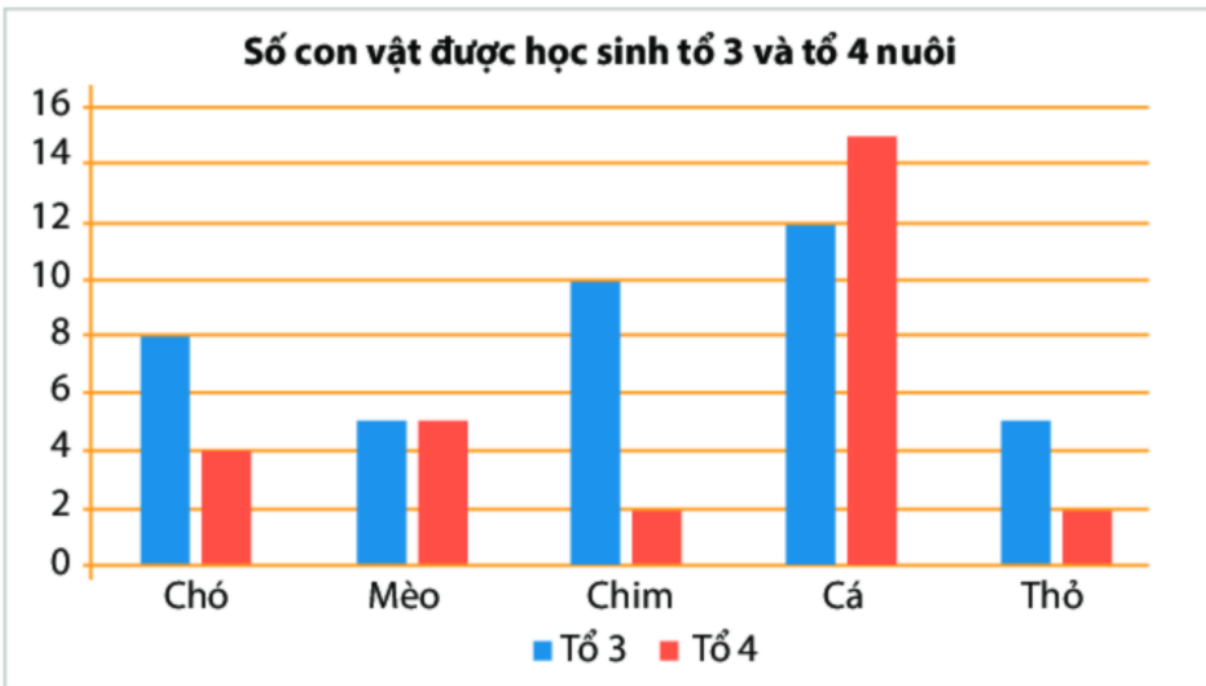
Ta vẽ được biểu đồ cột như sau:

4. Giới thiệu biểu đồ cột kép

- Để so sánh một cách trực quan từng cặp số liệu của hai bộ dữ liệu cùng loại, người ta ghép hai biểu đồ cột thành một biểu đồ cột kép.

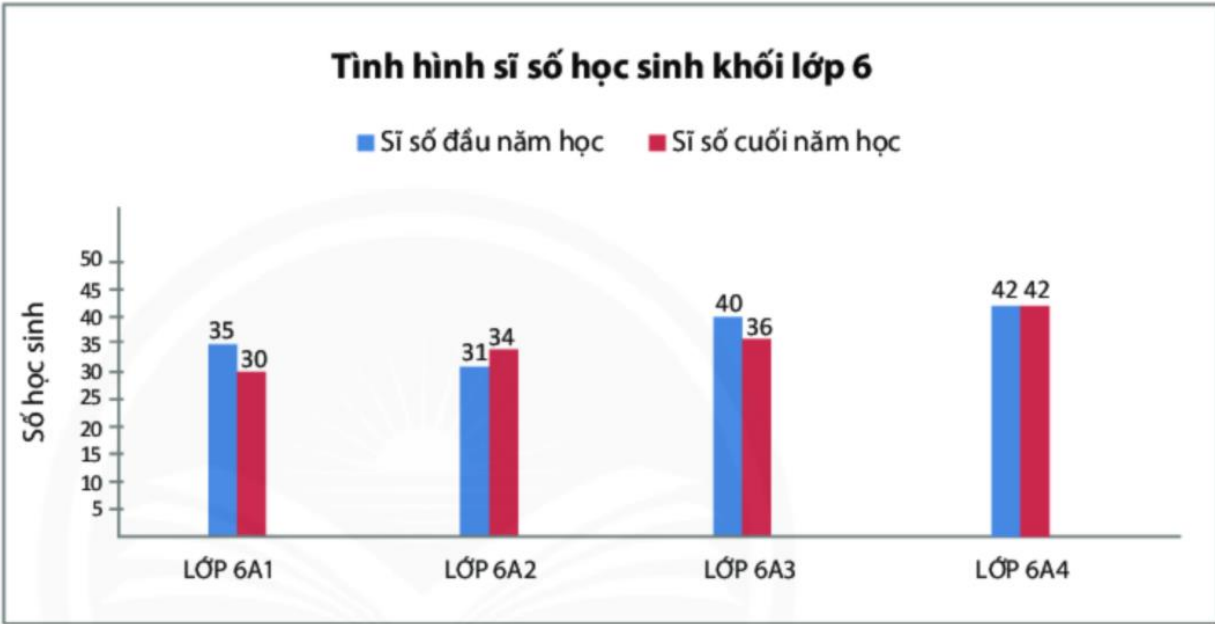
- Ví dụ:

5. Đọc biểu đồ cột kép

- Đọc biểu đồ cột kép cũng tương tự như đọc biểu đồ cột, nhưng lưu ý với mỗi đối tượng thống kê, ta thường đọc một cặp số liệu để tiện so sánh sự hơn kém, tăng giảm.

- Ví dụ:

a) Biểu đồ kép trên cho ta biết:

- Sĩ số học sinh đầu năm và cuối năm của khối lớp 6.
- Khối lớp gồm 4 lớp: 6A1, 6A2, 6A3, 6A4.
- So sánh số học sinh đầu năm và cuối năm của các lớp thuộc khối lớp 6.

b) – Lớp 6A2 có sĩ số tăng.

– Lớp 6A1 và lớp 6A3 có sĩ số lớp giảm.

– Lớp 6A4 có sĩ số lớp không đổi.

c) Lớp 6A1 có số lượng học sinh thay đổi nhiều nhất (giảm 5 học sinh).

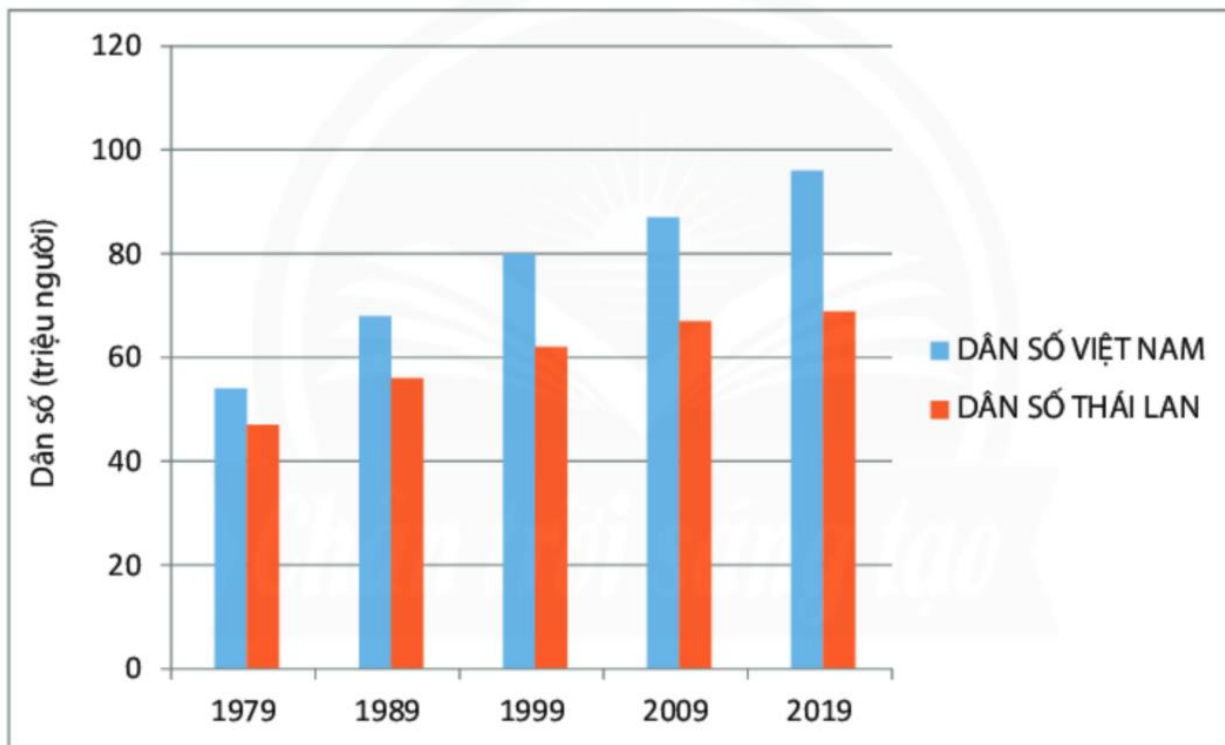
6. Vẽ biểu đồ cột kép

- Cách vẽ biểu đồ cột kép tương tự như cách vẽ biểu đồ cột. Nhưng tại vị trí ghi mỗi đối tượng trên trục ngang, ta vẽ hai cột sát cạnh nhau thể hiện hai loại số liệu của đối tượng đó. Mỗi loại số liệu khác nhau tô màu khác nhau, còn các cột thể hiện cùng một bộ dữ liệu được tô chung một màu để thuận tiện cho việc đọc biểu đồ.

- Ví dụ: Từ bảng thống kê về dân số Việt Nam và Thái Lan sau đây:

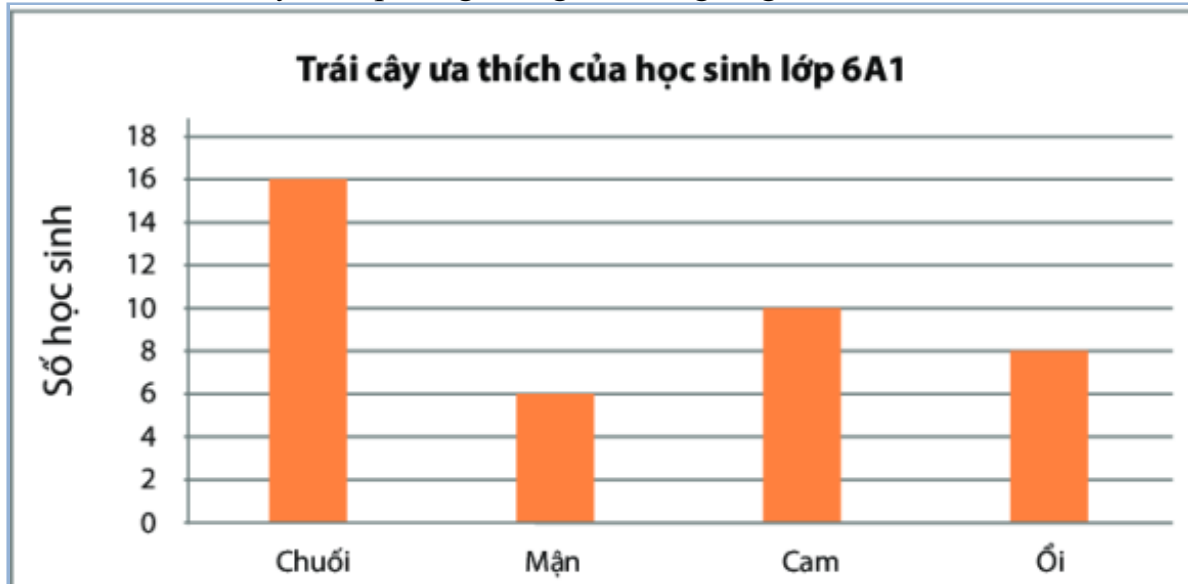
Năm	Ước tính dân số Việt Nam (triệu người)	Ước tính dân số Thái Lan (triệu người)
1979	53	47
1989	67	56
1999	79	62
2009	87	67
2019	96	69

Ta vẽ được biểu đồ cột kép như sau:

II. BÀI TẬP

Câu 1: Hãy đọc thông tin về loại trái cây ưa thích của các bạn HS lớp 6A1 trong biểu đồ cột sau đây và lập bảng thống kê tương ứng.

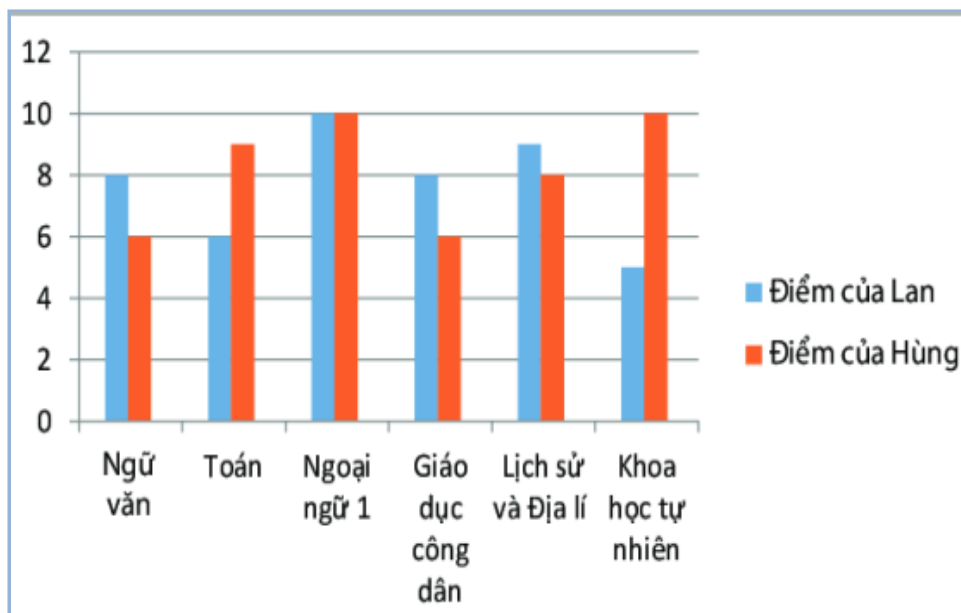

Câu 2: Câu lạc bộ tiếng nhật của trường THCS Đoàn Kết thống kê số học viên trong 4 năm liên tiếp trong bảng sau:

Năm	2017	2018	2019	2020
Số học viên	30	40	50	60

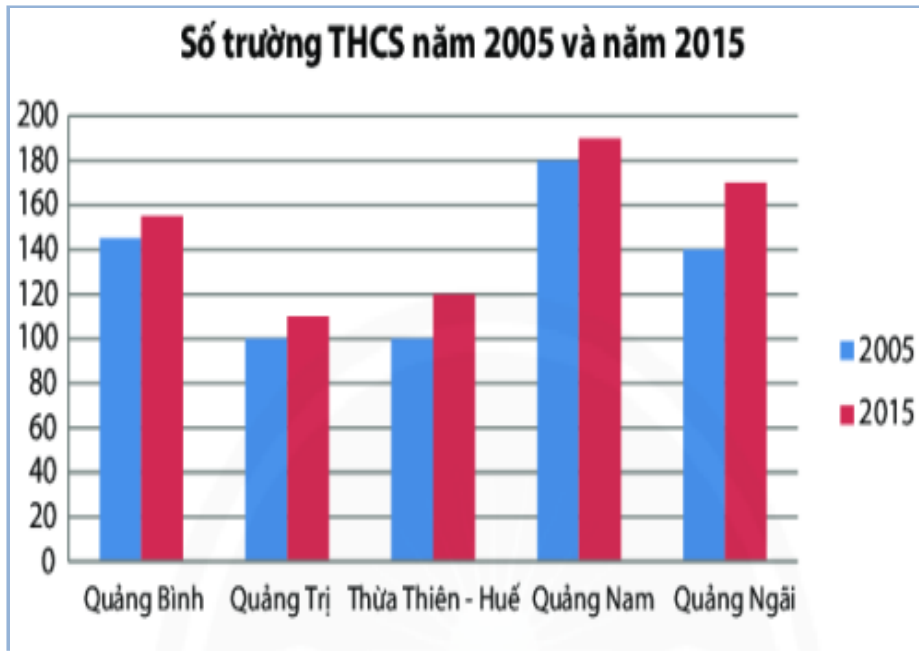
- Hãy vẽ biểu đồ cột biểu diễn số liệu ở bảng trên.
- Số lượng học viên tăng theo từng năm là bao nhiêu.
- So sánh số học viên năm 2020 và năm 2017.

Câu 3: Đọc biểu đồ kép biểu diễn điểm kiểm tra các môn học của hai bạn Lan và Hùng sau đây và nêu nhận xét của em.

Môn học	Lan	Hùng
Ngữ văn	8	6
Toán	6	9
Ngoại ngữ 1	10	10
GDCD	8	6
Sử và địa	9	8
KHTN	5	10

Câu 4: Số lượng trường THCS của 5 tỉnh miền trung trong năm 2005 và 2015 cho trên biểu đồ sau. Hãy kiểm tra các khẳng định sau đúng hay sai?

Năm 2015 tỉnh Thừa Thiên Huế có hơn 100 trường THCS	
Năm 2005, tỉnh Quảng Ngãi có nhiều trường THCS hơn Quảng Bình.	
Năm 2015 số trường THCS của tỉnh Quảng Nam nhiều hơn 2 lần so với Quảng Trị	
Số trường THCS các tỉnh 2015 đều cao hơn 2005	